

**BEZROBOTNI 50+ NA PODLASKIM RYNKU PRACY
W LATACH 2005 - 2007**

**WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY
W BIAŁYMSTOKU**

WYDZIAŁ RYNKU PRACY

**BEZROBOTNI 50+ NA PODLASKIM
RYNKU PRACY W LATACH 2005 – 2007**

(analiza)

**Opracowanie:
Dominika Karpowicz**

BIAŁYSTOK – 2008

**BEZROBOTNI 50+ NA PODLASKIM RYNKU PRACY
W LATACH 2005 - 2007**

Copyright © Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku, Białystok 2008
Wszelkie prawa zastrzeżone

Wydawca:

Wojewódzki Urząd Pracy

ul. Pogodna 22

15-354 Białystok

tel: 085 74 97 200, fax: 085 74 97 209

www.apraca.pl/biwu, sekretariat@wup.wrotapodlasia.pl

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	3
2. ZMIANY W STRUKTURZE BEZROBOTNYCH POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA	5
2.1. Bezrobotni powyżej 50 roku życia na tle ogółu bezrobotnych woj. podlaskiego.	5
2.2. Struktura wykształcenia bezrobotnych powyżej 50 roku życia.	7
2.3. Bezrobotni powyżej 50 roku życia według czasu pozostawiania bez pracy.....	11
2.4. Bezrobotni powyżej 50 roku życia według stażu pracy	14
2.5. Bezrobocie wśród osób powyżej 50 roku życia ze względu na płeć.17	
2.6. Bezrobotni powyżej 50 roku życia według miejsca zamieszkania. 21	
3. BILANS BEZROBOTNYCH POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA W LATACH 2005 – 2007.....	25
4. PRZECIWDZIAŁANIE SKUTKOM BEZROBOCIA OSÓB POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA.....	30
4.1. Podjęcia pracy.....	31
4.2. Przygotowanie zawodowe w miejscu pracy, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy.	38
4.3. Bezrobotni powyżej 50 roku życia korzystający z poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej i uczestniczący w zajęciach z zakresu aktywnego poszukiwania pracy.	40
4.4. Efektywność działań podejmowanych w celu aktywizacji zawodowej osób w wieku powyżej 50 roku życia.	43
5. PODSUMOWANIE	51

1. WPROWADZENIE

Bezrobocie w województwie podlaskim jest w znacznym stopniu problemem ludzi starszych po 50 roku życia. Problem ten z roku na rok zyskuje na wadze. Niski wskaźnik dzietności niezapewniający zastępowalności pokoleń i ujemne saldo migracji przyczyniają się do starzenia się naszego społeczeństwa. Niewątpliwym wpływem na bezrobocie osób powyżej 50 roku życia ma również przekonanie, że wcześniejsza dezaktywacja zawodowa jest dobrym rozwiązaniem problemu bezrobocia i braku nowych miejsc pracy generowanych przez gospodarkę. Nie bez znaczenia są również uprzedzenia dotyczące tej grupy, mianowicie postrzeganie osób starszych jako słabo wykwalifikowanych, mało elastycznych pracowników niepotrafiących korzystać z nowoczesnych technologii i niechętnych podwyższaniu swoich kwalifikacji. Jeżeli powyższa tendencja zostanie utrzymana i nie zostaną podjęte odpowiednie działania na rzecz zwiększania zatrudnienia osób powyżej 50 roku życia, to w przyszłości może dojść do sytuacji, w której pracująca mniejszość będzie utrzymywać niepracującą większość. Sytuacja taka przełoży się na znacznie gorsze warunki bytowe zarówno pracujących, jak i emerytów. Dlatego tak istotna jest analiza sytuacji tej grupy bezrobotnych na podlaskim rynku pracy.

Celem analizy jest rozpoznanie sytuacji osób powyżej 50 roku życia na podlaskim rynku pracy, rozpoznanie poziomu i struktury bezrobocia, a także szczegółowych cech tej zbiorowości bezrobotnych. Przedstawione zostały także instrumenty i działania podejmowane przez urzędy pracy w celu poprawienia sytuacji osób powyżej 50 roku życia na rynku pracy i przeciwdziałania bezrobociu tej grupy. Podstawą niniejszej analizy jest sprawozdawczość rynku pracy obejmująca lata 2005 – 2007.

BEZROBOTNI 50+ NA PODLASKIM RYNKU PRACY W LATACH 2005 - 2007

Jeśli chodzi o definicję, to zgodnie z art. 2 pkt. 4 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy za bezrobotnego powyżej 50 roku życia uznaje się bezrobotnego, który w dniu zastosowania wobec niego usług lub instrumentów rynku pracy ukończył, co najmniej 50 lat życia.

2. ZMIANY W STRUKTURZE BEZROBOTNYCH POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA.

2.1. Bezrobotni powyżej 50 roku życia na tle ogółu bezrobotnych woj. podlaskiego.

Bezrobotni powyżej 50 roku życia są grupą szczególnie zagrożoną ryzykiem bezrobocia. W województwie podlaskim stanowią ponad jedną piątą bezrobotnych. Podobnie wygląda sytuacja tej grupy bezrobotnych w kraju.

Tab. 1. Bezrobotni powyżej 50 roku życia w latach 2005 – 2007 (stan w końcu roku)

Wyszczególnienie	2005	2006	2007
Polska			
Bezrobotni ogółem	2773000	2309410	1746573
w tym bezrobotni powyżej 50 roku życia	440393	435142	379826
% stos. bezrobotni powyżej 50 roku życia do ogółu bezrobotnych	15,9	18,8	21,7
Woj. podlaskie			
Bezrobotni ogółem	73193	61773	48796
w tym bezrobotni powyżej 50 roku życia	11616	11715	10864
% stos. bezrobotni powyżej 50 roku życia do ogółu bezrobotnych	15,9	19,0	22,3

Pomimo systematycznego spadku ogólnej liczby bezrobotnych w ostatnich latach, procentowy udział bezrobotnych powyżej 50 roku stop-

BEZROBOTNI 50+ NA PODLASKIM RYNKU PRACY W LATACH 2005 - 2007

niowo wzrastał. W 2005 roku stanowili oni 15,9% ogółu bezrobotnych w Polsce i w ciągu następnych dwóch lat ich liczba spadła o 60567 osób, natomiast udział tej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych wzrósł o 5,8 punktu proc. W województwie podlaskim liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia w analizowanym okresie spadła o 752 osoby, a udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wzrósł aż o 6,4 punktu proc. Tak więc w porównaniu do średniej krajowej, na Podlasiu udział osób powyżej 50 roku życia jest wyższy i w szybszym tempie zwiększa się.

Tab. 2. Bezrobotni powyżej 50 roku życia zarejestrowani w powiatowych urzędach pracy w latach 2005 – 2007 (stan w końcu roku)

PUP	2005		2006		2007	
	Liczba bezrobotnych 50+	% udział w ogólnej liczbie bezrobotnych	Liczba bezrobotnych 50+	% udział w ogólnej liczbie bezrobotnych	Liczba bezrobotnych 50+	% udział w ogólnej liczbie bezrobotnych
Augustów	776	15,6	790	17,9	786	21,4
Białystok	4264	18,9	4109	22,4	3697	26,2
Bielsk Podlaski	393	14,9	417	18,3	404	21,1
Grajewo	691	14,4	753	16,8	759	19,6
Hajnówka	489	19,2	509	24,0	456	29,6
Kolno	298	9,9	307	11,3	301	12,9
Łomża	1094	14,4	1099	18,1	1075	21,7
Mońki	304	15,5	303	18,0	310	21,6
Sejny	282	12,9	297	15,7	266	15,9
Siemiatycze	316	16,5	354	18,3	320	22,9
Sokołka	790	14,7	828	17,6	825	21,4
Suwałki	1121	15,7	1119	19,1	888	24,1
Wysokie Mazowieckie	418	13,9	442	18,7	399	20,5
Zambrów	380	10,8	388	13,5	378	15,7
Woj. podlaskie	11616	15,9	11715	19,0	10864	22,3

Zróżnicowanie terytorialne dotyczy też sytuacji osób starszych na poszczególnych powiatowych rynkach pracy. Najwięcej zarejestrowanych

BEZROBOTNI 50+ NA PODLASKIM RYNKU PRACY W LATACH 2005 - 2007

bezrobotnych powyżej 50 roku życia (wg stanu na dzień 31 grudnia 2007r.) było w powiecie białostockim – 3697 osób, łomżyńskim – 1075 osób i suwalskim – 888 osób, najmniej zaś w powiecie sejneńskim – 266 osób, kolneńskim – 301 osób i monieckim – 310 osób.

W końcu 2007r. bezrobotni powyżej 50 roku życia stanowili 22,3% ogółu bezrobotnych w województwie podlaskim (o 6,4 punktu proc. więcej niż na koniec 2005r.). Najwyższy odsetek bezrobotnych powyżej 50 roku w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy odnotowano w: Hajnówce – 29,6%, Białymstoku – 26,2% i Suwałkach – 24,1%, najniższy zaś w: Kolnie – 12,9%, Zambrowie – 15,7% oraz w Sejnach – 15,9%.

W latach 2005 – 2007 liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia spadła w 7 powiatowych urzędach pracy, z czego najwięcej w Białymstoku – o 567 osób. W pozostałych 7 powiatach odnotowano wzrost poziomu bezrobocia wśród omawianej kategorii bezrobotnych, z czego największy w powiecie grajewskim – o 68 osób.

2.2 Struktura wykształcenia bezrobotnych powyżej 50 roku życia.

Bezrobotni powyżej 50 roku życia charakteryzują się odmienną strukturą wykształcenia niż ogólna zbiorowość bezrobotnych; są zdecydowanie gorzej wykształceni. Około połowa z nich zakończyła edukację na poziomie gimnazjalnym, podczas gdy wśród ogółu bezrobotnych wykształcenie gimnazjalne i niższe posiadała jedna trzecia osób. Podobnie o wiele mniejszy odsetek bezrobotnych w starszym wieku legitymował się dyplomem wyższej uczelni (odpowiednio: 3% i 8% w końcu 2007r.).

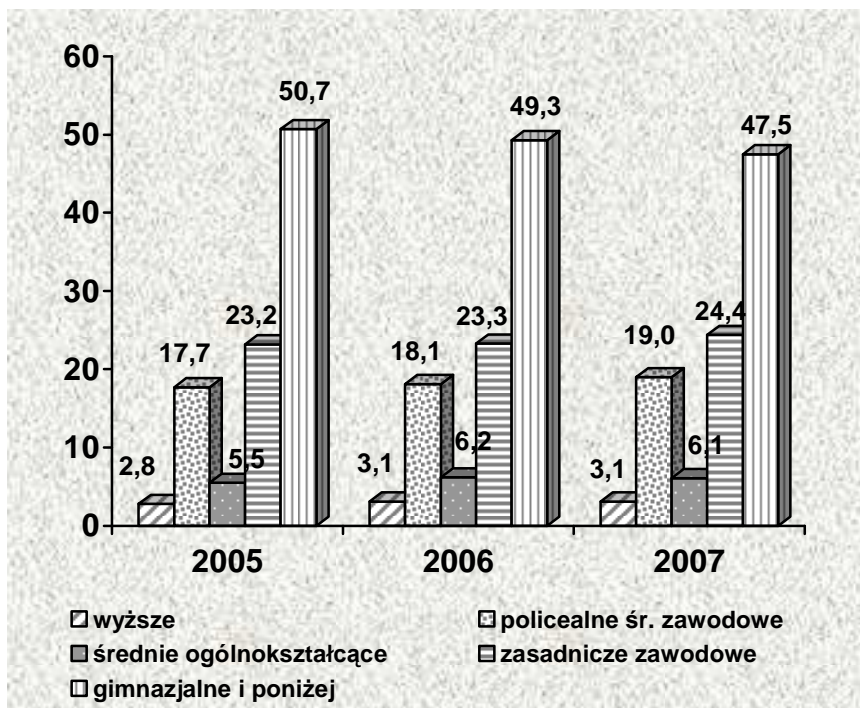
**BEZROBOTNI 50+ NA PODLASKIM RYNKU PRACY
W LATACH 2005 - 2007**

Tab. 3. Bezrobotni powyżej 50 roku życia według poziomu wykształcenia w latach 2005 – 2007 (stan w końcu roku)

Wykształcenie	2005		2006		2007	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%
wyższe	322	2,8	363	3,1	334	3,1
policealne śr. zawodowe	2066	17,7	2120	18,1	2063	19,0
średnie ogólnokształcące	635	5,5	723	6,2	665	6,1
zasadnicze zawodowe	2716	23,2	2728	23,3	2646	24,4
gimnazjalne i poniżej	5877	50,7	5781	49,3	5156	47,5
Ogółem	11616	100,0	11715	100,0	10864	100,0

Wśród bezrobotnych powyżej 50 roku życia w 2007r. najwięcej osób posiadało wykształcenie gimnazjalne i poniżej (5156 osób – 47,5% ogółu) oraz zasadnicze zawodowe (2646 osób – 24,4% ogółu). Najmniej bezrobotnych z omawianej kategorii legitymowało się dyplomem wyższej uczelni (334 osoby – 3,1% ogółu). Większość bezrobotnych powyżej 50 roku życia reprezentowała niższe poziomy wykształcenia, aż 71,9% z nich posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe i poniżej.

Wykres 1. Bezrobotni powyżej 50 roku życia według poziomu wykształcenia w latach 2005 – 2007 (stan w końcu roku)

W latach 2005 – 2007 w ogólnej liczbie bezrobotnych powyżej 50 roku życia wzrósł udział osób posiadających wykształcenie policealne śr. zawodowe (o 1,3 punktu proc.), osób posiadających wykształcenie zasadnicze zawodowe (o 1,2 punktu proc.), osób posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące (o 0,6 punktu proc.) oraz osób posiadających wykształcenie wyższe (o 0,3 punktu proc.), natomiast spadł odsetek bezrobotnych z omawianej kategorii posiadających wykształcenie gimnazjalne i poniżej (o 3,2 punktu proc.).

**BEZROBOTNI 50+ NA PODLASKIM RYNKU PRACY
W LATACH 2005 - 2007**

Tab. 4. Bezrobotni powyżej 50 roku życia według poziomu wykształcenia zarejestrowani w powiatowych urzędach pracy w latach 2005 – 2007 (stan w końcu roku)

PUP	Bezrobotni powyżej 50 roku życia														
	wyższe			Policealne i średnie zawodowe			średnie ogólnokształcące			zasadnicze zawodowe			gimnazjalne i poniżej		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Augustów	17	17	15	141	142	151	53	59	49	190	210	220	375	362	351
Białystok	189	212	192	903	883	842	280	296	265	994	918	869	1898	1800	1529
Bielsk Podlaski	7	11	7	76	75	73	21	23	20	85	97	102	204	211	202
Grajewo	7	10	11	90	93	116	34	38	40	166	211	221	394	401	371
Hajnówka	5	4	3	86	91	99	26	33	26	120	116	117	252	265	211
Kolno	3	2	2	33	35	38	10	11	11	53	57	47	199	202	203
Łomża	31	33	36	207	238	226	39	51	49	238	239	236	579	538	528
Mońki	4	4	7	36	33	42	10	13	15	84	84	77	170	169	169
Sejny	4	3	5	22	28	29	11	15	9	50	56	43	195	195	180
Siemiatycze	8	9	7	45	52	48	13	18	12	71	80	82	179	195	171
Sokółka	8	10	9	110	124	130	41	54	59	209	225	239	422	415	388
Suwałki	31	42	33	238	242	185	61	73	74	254	225	179	537	537	417
Wysokie Mazowieckie	6	4	5	42	46	45	17	22	17	115	116	113	238	254	219
Zambrów	2	2	2	37	23	39	37	15	19	87	35	101	235	59	217
Woj. podlaskie	322	363	334	2066	2105	2063	653	721	665	2716	2669	2646	5877	5603	5156

BEZROBOTNI 50+ NA PODLASKIM RYNKU PRACY W LATACH 2005 - 2007

2.3. Bezrobotni powyżej 50 roku życia według czasu pozostawania bez pracy.

Struktura bezrobotnych powyżej 50 roku życia wg czasu pozostawania bez pracy rozkłada się inaczej niż wśród ogółu bezrobotnych. O wiele większy procent osób starszych pozostaje w rejestrach urzędów pracy przez długi okres czasu (w końcu 2007r. odpowiednio: 44,2% wobec 30,4%) Natomiast zdecydowanie mniej osób powyżej 50 roku życia korzysta z pomocy urzędów pracy w krótszych okresach czasu, tj. do 1 miesiąca i od 1 – 3 miesięcy. Zestawienia te potwierdzają tezę, iż osoby starsze gorzej sobie radzą na rynku pracy i mają problemy z szybszym znalezieniem zatrudnienia.

Tab. 5. Bezrobotni powyżej 50 roku życia w latach 2005 – 2007 według czasu pozostawania bez pracy (stan w końcu roku)

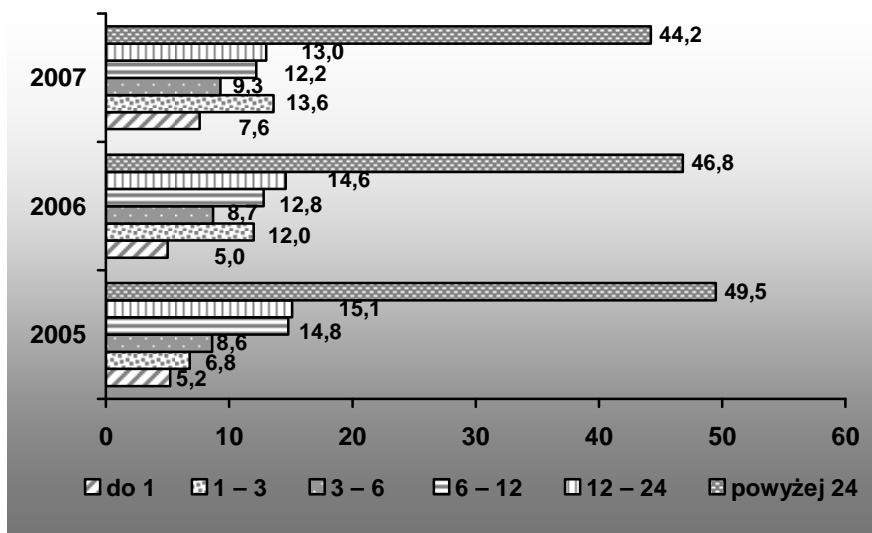
Czas pozostawania bez pracy w miesiącach	2005		2006		2007	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%
do 1	520	5,2	586	5,0	830	7,6
1 – 3	1251	6,8	1407	12,0	1481	13,6
3 – 6	994	8,6	1020	8,7	1015	9,3
6 – 12	1531	14,8	1504	12,8	1329	12,2
12 – 24	1755	15,1	1710	14,6	1408	13,0
powyżej 24	5565	49,5	5488	46,8	4801	44,2
Ogółem	11616	100,0	11715	100,0	10864	100,0

Wśród bezrobotnych powyżej 50 roku życia zarejestrowanych w końcu 2007r. najwięcej osób pozostawało bez pracy dłużej niż 24 miesiące (4801 osób - 44,2% ogółu) i od 1 do 3 miesięcy (1481 osób - 13,6% ogółu), najmniej bezrobotnych z omawianej kategorii pozostawało bez pracy do 1 miesiąca (830 osób - 7,6% ogółu) i od 3 do 6 miesięcy (1015 osób - 9,3% ogółu).

BEZROBOTNI 50+ NA PODLASKIM RYNKU PRACY W LATACH 2005 - 2007

Wykres 2. Bezrobotni powyżej 50 roku życia w latach 2005 – 2007 według czasu pozostawania bez pracy (stan w końcu roku)

W latach 2005 – 2007 wzrosła liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia pozostających bez pracy stosunkowo krótko tj. do 1 miesiąca (o 310 osób – 2,4 punktu proc.), od 1 do 3 miesięcy (o 230 osób – 6,8 punktu proc.) oraz od 3 do 6 miesięcy (o 21 osób – 0,7 punktu proc.). Natomiast zmniejszeniu uległa liczba osób starszych pozostających bez pracy przez długi okres czasu: o 765 osób – o 5,3 punktu proc. spadła liczba bezrobotnych zarejestrowanych powyżej 24 miesięcy, o 347 osób – o 2,1 punktu proc. liczba bezrobotnych zarejestrowanych od 12 do 24 miesięcy i o 202 osoby – o 2,6 punktu proc. liczba bezrobotnych pozostających w rejestrach urzędów pracy przez okres od 6 do 12 miesięcy.

**BEZROBOTNI 50+ NA PODLASKIM RYNKU PRACY
W LATACH 2005 - 2007**

Tab. 6. Bezrobotni powyżej 50 roku życia zarejestrowani w powiatowych urzędach pracy według czasu pozostawania bez pracy w latach 2005 – 2007 (stan w końcu roku)

PUP	Bezrobotni powyżej 50 roku życia według czasu pozostawania bez pracy																	
	do 1 m-ca			1 – 3 m-ce			3 – 6 m-cy			6 – 12 m-cy			12 – 24 m-ce			powyżej 24 m-cy		
	2005	2006	2007	2005l	2006	2007	2005l	2006	2007	2005l	2006	2007	2005	2006	2007	2005l	2006	2007
Augustów	30	30	43	61	86	97	73	53	62	94	74	87	108	124	94	410	423	403
Białystok	210	216	319	478	546	534	424	419	445	601	589	526	690	599	487	1861	1740	1386
Bielsk Podlaski	18	21	30	47	45	67	33	32	38	61	64	60	68	69	56	166	186	153
Grajewo	20	39	39	65	68	80	56	65	58	76	90	81	90	101	101	384	390	400
Hajnówka	38	43	67	85	102	97	43	64	38	81	76	76	79	82	68	163	142	110
Kolno	10	15	27	51	48	49	24	37	29	25	32	29	37	34	32	151	141	135
Łomża	45	57	80	116	178	153	94	86	94	162	131	121	167	161	139	510	486	488
Mońki	9	17	15	21	23	35	18	30	20	47	32	30	48	35	50	161	166	160
Sejny	10	10	11	23	33	26	17	24	14	26	40	33	46	27	40	160	163	142
Siemiatycze	20	11	17	22	28	40	26	21	20	39	42	22	56	66	40	153	186	181
Sokółka	28	29	38	74	61	83	46	54	62	82	89	79	94	131	112	466	464	451
Suwałki	55	70	68	132	111	131	91	97	84	154	149	119	164	156	117	525	536	369
Wysokie Mazowieckie	15	13	40	38	35	41	20	18	28	45	60	35	51	68	40	249	248	215
Zambrów	12	15	36	38	43	48	29	20	23	38	36	31	57	57	32	206	217	208
Woj. podlaskie	520	586	830	1251	1407	1481	994	1020	1015	1531	1504	1329	1755	1710	1408	5565	5488	4801

BEZROBOTNI 50+ NA PODLASKIM RYNKU PRACY W LATACH 2005 - 2007

2.4. Bezrobotni powyżej 50 roku życia według stażu pracy

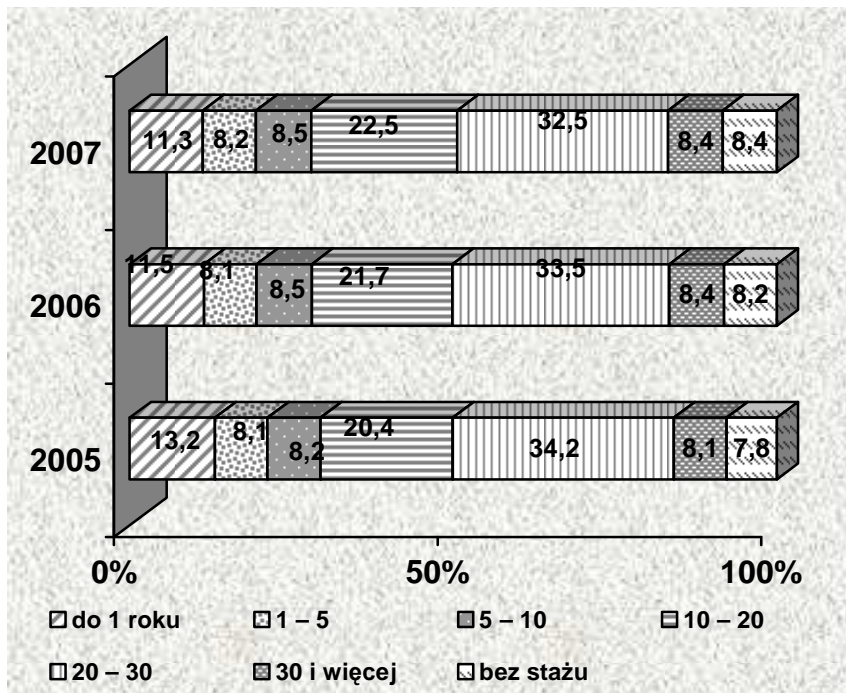
Bezrobotni powyżej 50 roku życia charakteryzują się większym doświadczeniem zawodowym niż ogół bezrobotnych. Bezrobotni powyżej 50 roku życia najczęściej posiadali w 2007r. staż pracy powyżej 20 lat – w końcu 2007r. stanowili 40,9%, podczas gdy wśród ogółu bezrobotnych takie doświadczenie zawodowe posiadało tylko 12,4% bezrobotnych. Natomiast bezrobotni bez doświadczenia zawodowego w porównaniu do ogółu stanowią niewielki odsetek bezrobotnych w omawianej kategorii (odpowiednio: 8,4% i 26,5%).

Tab. 7. Bezrobotni powyżej 50 roku życia według stażu pracy w latach 2005 – 2007 (stan w końcu roku)

Staż pracy	2005		2006		2007	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%
do 1 roku	1534	13,2	1352	11,5	1225	11,3
1 – 5	942	8,1	953	8,1	895	8,2
5 – 10	955	8,2	992	8,5	928	8,5
10 – 20	2365	20,4	2539	21,7	2446	22,5
20 – 30	3975	34,2	3924	33,5	3535	32,5
30 i więcej	938	8,1	989	8,4	917	8,4
bez stażu	907	7,8	966	8,2	918	8,4
Ogółem	11616	100,0	11715	100,0	10864	100,0

Wśród bezrobotnych powyżej 50 roku życia w 2007r. najwięcej osób posiadało: od 20 do 30 lat stażu pracy – 32,5%, od 10 do 20 lat stażu pracy – 22,5%, zaś najmniej bezrobotnych powyżej 50 roku życia posiadało staż pracy: od 1 do 5 lat – 8,2% oraz 30 lat i więcej i bez stażu pracy – po 8,4%.

Wykres 3. Bezrobotni powyżej 50 roku życia według stażu pracy w latach 2005 – 2007 (stan w końcu roku)

W latach 2005 – 2007 wzrosła liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia posiadających od 10 do 20 lat pracy (o 81 osób – o 1,9 punktu proc.), nieznacznie wzrosła też liczba bezrobotnych z omawianej kategorii bez stażu pracy (o 11 osób – o 0,6 punktu proc.). Natomiast zmniejszeniu uległa liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia posiadających: od 20 do 30 lat pracy (o 440 osób – o 1,7 punktu proc.), do 1 roku (o 309 osób – o 1,9 punktu proc.) oraz liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia posiadających od 1 do 5 lat stażu pracy (o 47 osób – o 0,7 punktu proc.).

**BEZROBOTNI 50+ NA PODLASKIM RYNKU PRACY
W LATACH 2005 - 2007**

Tab. 8. Bezrobotni powyżej 50 roku życia według stażu pracy zarejestrowani w powiatowych urzędach pracy w latach 2005 – 2007 (stan w końcu roku)

PUP																
		Augustów	Białystok	Podlaski	Grajewo	Hajnówka	Kolno	Łomża	Mońki	Sejny	Siemiatycze	Sokółka	Suwałki	Wysokie Mazowieckie	Zambrów	Woj. podlaskie
Bezrobotni powyżej 50 roku życia według stażu pracy																
	do 1 roku	2005	39	610	25	90	129	88	247	36	46	17	41	95	48	32
2006		47	539	28	101	115	81	73	45	43	23	43	118	62	34	1352
2007		57	480	22	102	93	74	62	40	47	23	40	93	61	31	1225
1 – 5	2005	87	312	21	67	18	22	80	25	19	22	47	131	47	44	942
	2006	89	284	17	67	27	19	100	25	13	21	60	136	52	43	953
	2007	74	258	17	77	34	19	93	32	12	19	63	112	44	41	895
5 – 10	2005	86	307	41	67	19	20	94	22	19	36	82	98	25	39	955
	2006	89	282	50	87	20	20	103	22	25	38	79	107	25	45	992
	2007	99	260	47	78	21	19	98	24	16	32	81	82	24	47	928
10 – 20	2005	184	791	97	160	88	45	182	79	47	71	240	210	83	88	2365
	2006	189	807	104	191	88	49	247	87	62	91	252	198	87	87	2539
	2007	197	733	105	197	73	59	265	83	55	78	263	164	89	85	2446
20 – 30	2005	253	1573	145	220	148	77	350	100	83	122	276	410	103	115	3975
	2006	246	1479	147	218	163	82	433	81	83	117	269	393	104	109	3924
	2007	242	1296	131	210	144	83	411	86	70	104	252	316	90	100	3535
30 lat i więcej	2005	56	414	48	44	65	11	69	19	13	23	45	71	24	36	938
	2006	49	430	52	35	73	20	85	20	15	31	53	68	22	36	989
	2007	47	373	62	38	71	8	96	14	17	34	58	49	18	32	917
bez stażu	2005	71	266	16	43	22	35	72	23	55	25	59	106	88	26	907
	2006	81	288	19	54	23	36	58	23	56	33	72	99	90	34	966
	2007	70	297	20	57	20	39	50	31	49	30	68	72	73	42	918

**BEZROBOTNI 50+ NA PODLASKIM RYNKU PRACY
W LATACH 2005 - 2007**

2.5. Bezrobocie wśród osób powyżej 50 roku życia ze względu na płeć.

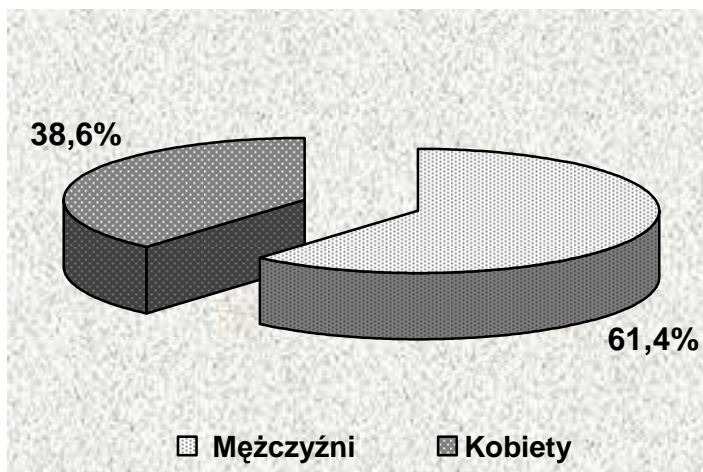
Osoby starsze pozostające bez pracy charakteryzują się także odmienną niż ogół bezrobotnych strukturą wg płci. W ogólnej zbiorowości bezrobotnych przeważają kobiety (53,5% kobiet wobec 46,5% mężczyzn w końcu 2007r.), natomiast zdecydowana większość zarejestrowanych bezrobotnych powyżej 50 roku życia to mężczyźni (średnio: 63% mężczyzn i 37% kobiet). Jednakże na przestrzeni ostatnich trzech lat przewaga ta uległa zmniejszeniu na rzecz kobiet.

Tab. 9. Bezrobotni powyżej 50 roku życia według płci w latach 2005 – 2007 (stan w końcu roku)

Wyszczególnienie	2005		2006		2007		Dynamika 2007r. (wzrost spadek w porównaniu do 2005r.)	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	w liczbach bezwzględnych	w %
Ogółem	11616	100,0	11715	100,0	10864	100,0	-418	-3,7
Mężczyźni	7530	64,8	7294	62,6	6667	61,4	-571	-7,9
Kobiety	4086	35,2	4421	37,4	4197	38,6	+153	+3,8

W końcu 2007r. w rejestrach urzędów pracy pozostawało 6667 bezrobotnych mężczyzn powyżej 50 roku życia i stanowili oni 61,4% ogółu bezrobotnych w omawianej kategorii oraz 4197 kobiet (odpowiednio – 38,6%). W porównaniu z rokiem 2005 liczba bezrobotnych mężczyzn powyżej 50 roku życia spadła o 571 osób, czyli o 7,9%, natomiast liczba kobiet wzrosła o 153 osoby, czyli o 3,8%.

Wykres 4. Bezrobotni powyżej 50 roku życia według płci w latach 2005 – 2007 (stan w końcu 2007 roku)

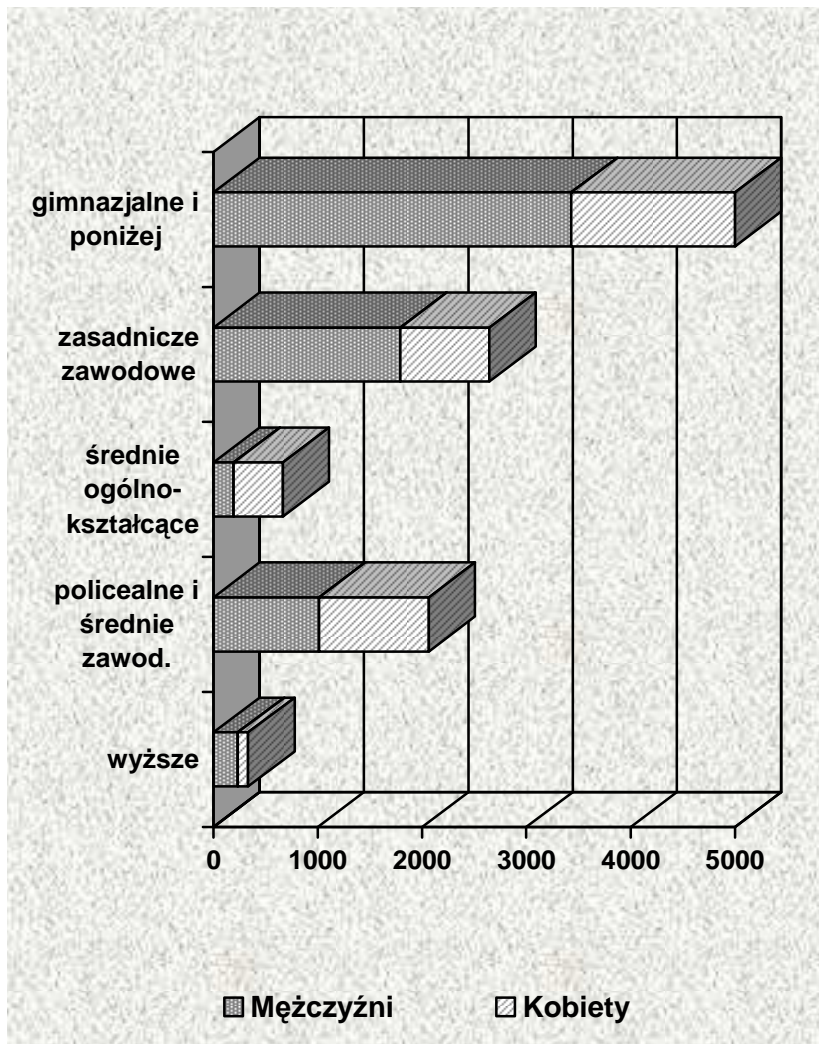

Tab. 10. Struktura wykształcenia bezrobotnych powyżej 50 roku życia z uwzględnieniem płci (stan w końcu roku 2007r.)

Wyszczególnienie		Bezrobotni powyżej 50 roku życia ogółem	wykształcenie				
			wyższe	policealne i średnie zawod.	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	gimnazjalne i poniżej
Mężczyźni	l.	6667	236	1013	195	1793	3430
	%	100,0	3,5	15,2	2,9	26,9	51,4
Kobiety	l.	4197	98	1050	470	853	1726
	%	100,0	2,3	25,0	11,2	20,3	41,1

Bezrobotne kobiety powyżej 50 roku życia charakteryzowały się inną strukturą wykształcenia niż mężczyźni, bowiem 38,5% bezrobotnych kobiet posiadało wykształcenie średnie i wyższe, podczas gdy odsetek mężczyzn w omawianej kategorii o tym poziomie wykształcenia wynosił 21,6%.

Wykres 4. Struktura wykształcenia bezrobotnych powyżej 50 roku życia z uwzględnieniem płci (stan w końcu roku 2007r.)

**BEZROBOTNI 50+ NA PODLASKIM RYNKU PRACY
W LATACH 2005 - 2007**

Tab. 11. Bezrobotni powyżej 50 roku życia zarejestrowani w powiatowych urzędach pracy z uwzględnieniem płci w latach 2005 – 2007 (stan w końcu roku)

PUP	Bezrobotni powyżej 50 roku życia											
	2005				2006				2007			
	liczba		%		liczba		%		liczba		%	
	k	m	k	m	k	m	k	m	k	m	k	m
Augustów	245	531	31,6	68,4	269	521	34,1	65,9	272	514	34,6	65,4
Białystok	1606	2658	37,7	62,3	1633	2476	39,7	60,3	1482	2215	40,1	59,9
Bielsk Podlaski	130	263	33,1	66,9	142	275	34,1	65,9	137	267	33,9	66,1
Grajewo	249	442	36,0	64,0	279	474	37,1	62,9	291	468	38,3	61,7
Hajnówka	162	327	33,1	66,9	180	329	35,4	64,6	178	278	39,0	61,0
Kolno	84	214	28,2	71,8	94	213	30,6	69,4	111	190	36,9	63,1
Łomża	415	679	37,9	62,1	451	648	41,0	59,0	449	626	41,8	58,2
Mońki	81	223	26,6	73,4	91	212	30,0	70,0	100	210	32,3	67,7
Sejny	91	191	32,3	67,7	103	194	34,7	65,3	76	190	28,6	71,4
Siemiatycze	83	233	26,3	73,7	110	244	31,1	68,9	100	220	31,3	68,8
Sokółka	267	523	33,8	66,2	308	520	37,2	62,8	306	519	37,1	62,9
Suwałki	434	687	38,7	61,3	499	620	44,6	55,4	433	455	48,8	51,2
Wysokie Mazowieckie	113	305	27,0	73,0	134	308	30,3	69,7	126	273	31,6	68,4
Zambrów	126	254	33,2	66,8	128	260	33,0	67,0	136	242	36,0	64,0
Woj. podlaskie	4086	7530	35,2	64,8	4421	7294	37,4	62,6	4197	6667	38,6	61,4

BEZROBOTNI 50+ NA PODLASKIM RYNKU PRACY W LATACH 2005 - 2007

W końcu 2007r. najwięcej bezrobotnych kobiet powyżej 50 roku życia pozostawało w rejestrach PUP w: Białymstoku (1482 osoby - 40,1% ogółu), Łomży (449 osób - 41,8% ogółu) i Suwałkach (433 osoby - 48,8% ogółu), najmniej w powiatach sejneńskim (76 osób - 28,6% ogółu), monieckim (100 osób - 32,3% ogółu), siemiatyckim (100 osób - 31,3% ogółu).

2.6. Bezrobotni powyżej 50 roku życia według miejsca zamieszkania.

Bezrobocie rejestrowane jest znacznie wyższe na terenie gmin miejskich niż wiejskich. Wśród bezrobotnych powyżej 50 roku życia dysproporcja ta jest jeszcze bardziej widoczna. Odsetek bezrobotnych powyżej 50 roku zamieszkałych na wsi jest niższy od analogicznego odsetka w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych. Odpowiednio wyższy jest również odsetek starszych bezrobotnych mieszkających w mieście. W końcu 2007r. bezrobotni 50+ zamieszkali na wsi stanowili 29,7%, w mieście 70,3% ogółu bezrobotnych powyżej 50 roku życia, podczas gdy udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi do ogółu bezrobotnych wynosił 37,8%, a zamieszkałych w mieście 62,2%.

Tab. 12. Bezrobotni powyżej 50 roku życia według miejsca zamieszkania w latach 2005 – 2007 (stan w końcu roku)

Wyszczególnienie		2005		2006		2007	
		liczba	%	liczba	%	liczba	%
bezrobotni ogółem		73193	100,0	61773	100,0	48796	100,0
w tym	zamieszkali na wsi	26455	36,1	22606	36,6	18429	37,8
	zamieszkali w mieście	46738	63,9	39167	63,4	30367	62,2
bezrobotni 50+		11616	100,0	11715	100,0	10864	100,0
w tym	zamieszkali na wsi	3312	28,5	3375	28,8	3232	29,7
	zamieszkali w mieście	8304	71,5	8340	71,2	7632	70,3

**BEZROBOTNI 50+ NA PODLASKIM RYNKU PRACY
W LATACH 2005 - 2007**

W analizowanym okresie dysproporcja ta uległa łagodnemu zmniejszeniu. Udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi wzrósł w latach 2005 - 2007 o 1,7 punktu proc., a zamieszkałych w mieście zmniejszył się o 1,2 punktu proc. Natomiast wśród omawianej kategorii udział zamieszkałych na wsi wzrósł o 1,2 punktu proc. a zamieszkałych w mieście spadł o 0,9 punktu proc.

Tab. 13. Bezrobotni powyżej 50 roku życia ze względu na miejsce zamieszkania w woj. podlaskim według stażu pracy w latach 2005 – 2007 (stan w końcu roku)

Staż pracy	2005		2006		2007	
	wieś	miasto	wieś	miasto	wieś	miasto
w liczbach bezwzględnych						
do 1 roku	465	1069	432	920	399	826
1 – 5	291	651	295	658	304	591
5 – 10	344	611	344	648	315	613
10 – 20	666	1699	737	1802	718	1728
20 – 30	896	3079	865	3059	812	2723
30 i więcej	167	771	199	790	196	721
bez stażu	483	424	503	463	488	430
Ogółem	3312	8304	3375	8340	3232	7632
w %						
do 1 roku	14,0	12,9	12,8	11,0	12,3	10,8
1 – 5	8,8	7,8	8,7	7,9	9,4	7,7
5 – 10	10,4	7,4	10,2	7,8	9,7	8,0
10 – 20	20,1	20,5	21,8	21,6	22,2	22,6
20 – 30	27,1	37,1	25,6	36,7	25,1	35,7
30 i więcej	5,0	9,3	5,9	9,5	6,1	9,4
bez stażu	14,6	5,1	14,9	5,6	15,1	5,6
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

BEZROBOTNI 50+ NA PODLASKIM RYNKU PRACY W LATACH 2005 - 2007

Bezrobotni powyżej 50 roku życia zamieszkali na wsi posiadają mniejszy staż pracy niż zamieszkali w miastach. Wśród bezrobotnych powyżej 50 roku życia zamieszkałych na wsi w 2007r. najwięcej osób posiadało: od 20 do 30 lat pracy – 25,1% (50+ zamieszkali w miastach - 35,7%) i od 10 do 20 lat pracy – 22,2% (50+ zamieszkali w miastach - 22,6%), zaś najmniej bezrobotnych powyżej 50 roku życia posiadało staż pracy: więcej niż 30 lat – 6,1% (50+ zamieszkali w miastach - 9,4%) oraz od 5 do 10 lat – 9,7% (50+ zamieszkali w miastach - 7,7%).

Tab. 14. Bezrobotni powyżej 50 roku życia ze względu na miejsce zamieszkania w woj. podlaskim według czasu pozostawania bez pracy w latach 2005 – 2007 (stan w końcu roku)

Czas pozostawania bez pracy w miesiącach	2005		2006		2007	
	wieś	miasto	wieś	miasto	wieś	miasto
w liczbach bezwzględnych						
do 1	140	380	140	446	213	617
1 – 3	340	911	379	1028	407	1074
3 – 6	230	764	236	784	245	770
6 – 12	362	1169	366	1138	342	987
12 – 24	480	1275	472	1238	384	1024
powyżej 24	1760	3805	1782	3706	1641	3160
Ogółem	3312	8304	3375	8340	3232	7632
w %						
do 1	4,2	4,6	4,1	5,3	6,6	8,1
1 – 3	10,3	11,0	11,2	12,3	12,6	14,1
3 – 6	6,9	9,2	7,0	9,4	7,6	10,1
6 – 12	10,9	14,1	10,8	13,6	10,6	12,9
12 – 24	14,5	15,4	14,0	14,8	11,9	13,4
powyżej 24	53,1	45,8	52,8	44,4	50,8	41,4
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

**BEZROBOTNI 50+ NA PODLASKIM RYNKU PRACY
W LATACH 2005 - 2007**

Czas pozostawania bez pracy wśród bezrobotnych powyżej 50 roku życia zamieszkałych na wsi jest dłuższy niż starszych bezrobotnych zamieszkałych w miastach. W 2007r. najwięcej osób powyżej 50 roku życia zamieszkałych na wsi pozostawało bez pracy dłużej niż 24 miesiące – 50,8% (50+ zamieszkali w miastach - 41,4%), najmniej bezrobotnych z omawianej kategorii pozostawało bez pracy do 1 miesiąca – 6,6% (50+ zamieszkali w miastach - 8,1%) i od 3 do 6 miesięcy – 7,6% (50+ zamieszkali w miastach - 10,1%).

Tab. 15. Bezrobotni powyżej 50 roku życia ze względu na miejsce zamieszkania w woj. podlaskim według poziomu wykształcenia w latach 2005 – 2007 (stan w końcu roku)

Wykształcenie	2005		2006		2007	
	wieś	miasto	wieś	miasto	wieś	miasto
w liczbach bezwzględnych						
wyższe	37	285	46	317	43	291
policealne śr. zawodowe	323	1743	366	1754	358	1705
średnie ogólnokształcące	89	546	97	626	90	575
zasadnicze zawodowe	670	2046	687	2041	702	1944
gimnazjalne i poniżej	2193	3684	2179	3602	2039	3117
Ogółem	3312	8304	3375	8340	3232	7632
w %						
wyższe	1,1	3,4	1,4	3,8	1,3	3,8
policealne śr. zawodowe	9,8	21,0	10,8	21,0	11,1	22,3
średnie ogólnokształcące	2,7	6,6	2,9	7,5	2,8	7,5
zasadnicze zawodowe	20,2	24,6	20,4	24,5	21,7	25,5
gimnazjalne i poniżej	66,2	44,4	64,6	43,2	63,1	40,8
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

BEZROBOTNI 50+ NA PODLASKIM RYNKU PRACY W LATACH 2005 - 2007

Bezrobotni powyżej 50 roku życia zamieszkali na wsi posiadają niższe wykształcenie niż starsi bezrobotni zamieszkali w miastach. Wśród bezrobotnych powyżej 50 roku życia zamieszkałych na wsi w 2007r. najwięcej osób posiadało wykształcenie gimnazjalne i poniżej – 63,1% (50+ zamieszkali w miastach – 40,8%) oraz zasadnicze zawodowe – 21,7% (50+ zamieszkali w miastach – 25,5%). Najmniej bezrobotnych z omawianej kategorii legitymowało się dyplomem wyższej uczelni – 1,3% (50+ zamieszkali w miastach – 3,8%). Większość bezrobotnych powyżej 50 roku życia zamieszkałych na wsi reprezentowała niższe poziomy wykształcenia, 84,8% posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe i poniżej, podczas gdy odsetek bezrobotnych 50+ o tym wykształceniu zamieszkałych w mieście wynosił 66,3%.

3. BILANS BEZROBOTNYCH POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA W LATACH 2005 – 2007.

Rośnie napływ osób powyżej 50 roku życia do bezrobocia. W ciągu całego 2007 roku do powiatowych urzędów pracy zgłosiło się 9906 nowo rejestrujących się bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 8,8% więcej niż w roku 2006 i 10,9% więcej niż w 2005r.). Po raz pierwszy zarejestrowało się 876 osób powyżej 50 roku życia (o 7,9% mniej niż w roku 2006 i 9,2% mniej niż w 2005r.), a po raz kolejny 9030 osób powyżej 50 roku życia (o 10,7% więcej niż w roku 2006 i 13,4% więcej niż w 2005r.).

BEZROBOTNI 50+ NA PODLASKIM RYNKU PRACY W LATACH 2005 - 2007

Tab. 16. Bezrobotni powyżej 50 roku życia nowo zarejestrowani w latach 2005 - 2007 (w okresie sprawozdawczym)

Wyszczególnienie	2005	2006	2007
Nowo zarejestrowani bezrobotni powyżej 50 roku życia „napływ”:	8930	9105	9906
z tego zarejestrowani:			
- po raz pierwszy	965	951	876
- po raz kolejny	7965	8154	9030
- po pracach interwencyjnych	150	187	198
- po robotach publicznych	332	295	347
- po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy	118	56	185
- po szkoleniu	184	215	405
- po pracach społecznie użytecznych	-	392	558

Spośród bezrobotnych powtórnie zarejestrowanych najczęściej, bo 558 osób powyżej 50 roku życia powróciło do rejestru po zakończeniu prac społecznie użytecznych (6,2% osób powyżej 50 roku życia rejestrujących się po raz kolejny), następnie 405 osób po zakończeniu szkolenia (4,5% osób powyżej 50 roku życia rejestrujących się po raz kolejny), 347 osób po zakończeniu robót publicznych (3,8% osób powyżej 50 roku życia rejestrujących się po raz kolejny), 198 osób po zakończeniu prac interwencyjnych (2,0% osób powyżej 50 roku życia rejestrujących się po raz kolejny), 185 osób po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy (2,0% osób powyżej 50 roku życia rejestrujących się po raz kolejny).

W analizowanym okresie zmniejsza się liczba osób powyżej 50 roku życia rejestrujących się po raz pierwszy, a rośnie liczba rejestrujących się po raz kolejny. Jak widać z powyższego zestawienia, do naj-

BEZROBOTNI 50+ NA PODLASKIM RYNKU PRACY W LATACH 2005 - 2007

mniej skutecznych form aktywizacji należą prace społecznie użyteczne – służące przede wszystkim doraźnej poprawie sytuacji życiowej bezrobotnych. Na drugim miejscu są szkolenia, co może świadczyć o niedopasowaniu tematyki i formy szkoleń do potrzeb tej specyficznej grupy bezrobotnych.

Istotnym elementem diagnozy rynku pracy jest ocena sezonowości napływów do bezrobocia. Największy napływ do bezrobocia osób starszych, podobnie jak i ogółu bezrobotnych, można było zaobserwować w okresach jesienno - zimowym i wczesną wiosną, natomiast odpływy z bezrobocia wykazywały tendencję rosnącą w miesiącach wiosennych, letnich oraz wczesnojesiennych, podczas których wzrastała liczba wykonywanych prac sezonowych (m.in. w budownictwie, rolnictwie, handlu).

Tab. 17. Nowo zarejestrowani bezrobotni powyżej 50 roku życia („Przyipywy” i „Odpływy”) w latach 2005 - 2007 (w okresie sprawozdawczym)

Rok/kwartał	„Przyipywy”	„Odpływy”	Przyrost bezrobocia (+/-)	Wskaźnik płynności rynku pracy
I kwartał 2005	3720	1639	+2081	14,1
II kwartał 2005	1505	2542	-1037	74,6
III kwartał 2005	1648	2002	-354	42,3
IV kwartał 2005	2057	1723	+334	32,2
Ogółem 2005	8930	7906	+1024	33,7
I kwartał 2006	2452	1656	+796	20,8
II kwartał 2006	2017	2996	-979	64,2
III kwartał 2006	2063	2218	-155	38,2
IV kwartał 2006	2573	2177	+396	30,7
Ogółem 2006	9105	9047	+58	37,2
I kwartał 2007	2584	2264	+320	29,2
II kwartał 2007	2129	3364	-1235	64,3
III kwartał 2007	2196	2627	-431	40,2
IV kwartał 2007	2997	2502	+495	33,2
Ogółem 2007	9906	10757	-851	40,4

BEZROBOTNI 50+ NA PODLASKIM RYNKU PRACY W LATACH 2005 - 2007

Wskaźnik płynności rynku pracy dla bezrobotnych powyżej 50 roku życia, rozumiany jako stosunek liczby osób podejmujących pracę w 2007r. do liczby osób nowo zarejestrowanych w tym czasie, wyniósł 40,4%. Dla porównania, dla całej zbiorowości bezrobotnych wskaźnik ten wyniósł 45,2%.

Tab. 18. Nowo zarejestrowani bezrobotni powyżej 50 roku życia wg powiatowych urzędów pracy w latach 2005 - 2007 (w okresie sprawozdawczym)

PUP	nowo zarejestrowani bezrobotni 50+			% do ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Augustów	548	494	578	10,9	10,6	13,2
Białystok	3588	3716	4002	12,2	12,9	15,0
Bielsk Podlaski	330	308	350	10,7	10,9	12,4
Grajewo	413	472	557	10,6	12,2	14,1
Hajnówka	442	503	540	13,7	15,4	18,3
Kolno	233	269	289	7,6	8,5	9,6
Łomża	922	925	969	12,6	14,1	15,9
Mońki	188	182	191	11,1	10,8	13,3
Sejny	204	220	237	9,7	10,3	11,8
Siemiatycze	198	193	185	9,8	11,1	10,5
Sokółka	488	512	555	9,5	10,7	12,4
Suwałki	905	870	896	10,4	10,7	12,7
Wysokie Mazowieckie	232	228	256	8,2	8,8	9,4
Zambrów	239	213	301	7,0	6,8	9,4
Woj. podlaskie	8930	9105	9906	11,0	11,8	13,7

Napływ osób powyżej 50 roku życia do bezrobocia był zróżnicowany terytorialnie, największy miał miejsce w: Hajnówce – 18,3% ogółu nowo zarejestrowanych w 2007r. bezrobotnych (w poprzednich latach odpowiednio: 2005r. – 13,7%, 2006r. – 15,4%), Łomży – 15,9% ogółu nowo zarejestrowanych w 2007r. bezrobotnych (w poprzednich latach

BEZROBOTNI 50+ NA PODLASKIM RYNKU PRACY W LATACH 2005 - 2007

odpowiednio: 2005r. – 12,6%, 2006r. – 14,1%) oraz w Białymstoku – 15,0% ogółu nowo zarejestrowanych w 2007r. bezrobotnych (w poprzednich latach odpowiednio: 2005r. – 12,2%, 2006r. – 12,9%).

Najmniejszy napływ odnotowano w PUP w: Zambrowie – 9,4% ogółu nowo zarejestrowanych w 2007r. bezrobotnych (w poprzednich latach odpowiednio: 2005r. – 7,0%, 2006r. – 6,8%) i Wysokim Mazowieckiem – 9,4% ogółu nowo zarejestrowanych w 2007r. bezrobotnych (w poprzednich latach odpowiednio: 2005r. – 8,2%, 2006r. – 8,8%).

Tab.19. Odływ z bezrobocia osób powyżej 50 roku życia wg powiatowych urzędów pracy w latach 2005 - 2007 (w okresie sprawozdawczym)

PUP	wyrejestrowani bezrobotni 50+ ogółem			% do ogółu wyrejestrowanych bezrobotnych		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Augustów	534	480	582	10,4	9,2	11,3
Białystok	3220	3871	4414	10,4	11,7	14,3
Bielsk Podlaski	273	284	363	8,6	8,9	11,4
Grajewo	370	410	551	8,2	9,8	12,1
Hajnówka	324	483	593	9,2	13,1	16,8
Kolno	216	301	295	6,3	8,8	8,7
Łomża	796	920	993	11,0	11,4	13,7
Mońki	133	183	184	7,9	9,4	10,9
Sejny	200	205	268	9,0	8,4	12,1
Siemiatycze	154	155	219	6,7	9,0	9,5
Sokółka	436	474	558	8,2	8,7	10,5
Suwałki	867	872	1127	9,4	9,3	12,2
Wysokie Mazowieckie	197	204	299	6,3	6,3	9,5
Zambrów	186	205	311	5,1	5,4	8,5
Woj. podlaskie	7906	9047	10757	9,3	10,2	12,6

Największy odływ osób powyżej 50 roku życia z bezrobocia miał miejsce na terenie 3 Powiatowych Urzędów Pracy w: Hajnówce – 16,8%

BEZROBOTNI 50+ NA PODLASKIM RYNKU PRACY W LATACH 2005 - 2007

ogółu wyrejestrowanych w 2007r. bezrobotnych (w poprzednich latach odpowiednio: 2005r. – 9,2%, 2006r. – 13,1%), Białymstoku – 14,3% ogółu wyrejestrowanych w 2007r. bezrobotnych (w poprzednich latach odpowiednio: 2005r. – 10,4%, 2006r. – 11,7%) oraz w Łomży – 13,7% ogółu wyrejestrowanych w 2007r. bezrobotnych (w poprzednich latach odpowiednio: 2005r. – 11,0%, 2006r. – 11,4%).

Najmniejszy odływ odnotowano w PUP w: Zambrowie – 8,5% ogółu wyrejestrowanych w 2007r. bezrobotnych (w poprzednich latach odpowiednio: 2005r. – 5,1%, 2006r. – 5,4%) i Kolnie – 8,7% ogółu wyrejestrowanych w 2007r. bezrobotnych (w poprzednich latach odpowiednio: 2005r. – 6,3%, 2006r. – 8,8%).

4. PRZECIWDZIAŁANIE SKUTKOM BEZROBOCIA OSÓB POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA.

Zgodnie z art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, bezrobotni powyżej 50 roku życia należą do grupy bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Do bezrobotnych tej kategorii mogą być stosowane następujące formy aktywizacji zawodowej:

- przygotowanie zawodowe w miejscu pracy
- zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych
- zatrudnienie w ramach robót publicznych
- udzielenie dotacji na działalność gospodarczą
- refundacja kosztów zatrudnienia bezrobotnego
- zatrudnienie w ramach pracy społecznie użytecznej
- szkolenia.

BEZROBOTNI 50+ NA PODLASKIM RYNKU PRACY W LATACH 2005 - 2007

Bezrobotni powyżej 50 roku życia mogą się również ubiegać o przyznanie prawa do świadczenia przedemerytalnego, jeżeli spełniają warunki do nabycia tego świadczenia, określone w odrębnych przepisach oraz jeśli upłynęło 6 miesięcy od dnia zarejestrowania w powiatowym urzędzie pracy.

4.1. Podjęcia pracy.

Bezrobotnym w starszym wieku jest trudniej znaleźć zatrudnienie. Wskazuje na to nie tylko fakt, że bezrobotni powyżej 50 roku życia pozostają dłużej w rejestrach urzędów pracy niż ogół bezrobotnych, ale również mniejszy udział podjęć pracy w ogóle wyłączeń z ewidencji. Z powodu podjęcia pracy w analizowanym okresie wyłączono średnio 38,8% ogółu bezrobotnych podczas, gdy bezrobotnych powyżej 50 roku życia z tego powodu wyrejestrowano średnio 37,6%.

W latach 2005 – 2007 mimo wzrostu liczby podjęć pracy (o 991 osób) obserwowaliśmy spadek udziału podjęć pracy w ogóle wyłączeń z ewidencji osób powyżej 50 roku życia (o 0,9 punktu proc.).

BEZROBOTNI 50+ NA PODLASKIM RYNKU PRACY
W LATACH 2005 - 2007

Tab. 20. Podjęcia pracy bezrobotnych powyżej 50 roku życia w latach 2005 - 2007 (w okresie sprawozdawczym)

Rok/kwartał	Bezrobotni wyłączeni z ewidencji ogółem	Podjęcia pracy przez ogół bezrobotnych	% do ogółu bezrobotnych wyłączonych z ewidencji	Bezrobotni 50+ wyłączeni z ewidencji	Podjęcia pracy przez bezrobotnych powyżej 50 roku życia	% do ogółu bezrobotnych 50+ wyłączonych z ewidencji
I kwartał 2005	17352	6457	37,2	1639	526	32,1
II kwartał 2005	24432	10184	41,7	2542	1123	44,2
III kwartał 2005	22909	8260	36,1	2002	697	34,8
IV kwartał 2005	19305	7790	40,4	1723	663	38,5
Ogółem 2005	83998	32691	38,9	7906	3009	38,1
I kwartał 2006	18525	6993	37,7	1656	509	30,7
II kwartał 2006	25783	10824	42,0	2996	1295	43,2
III kwartał 2006	23474	8735	37,2	2218	789	35,6
IV kwartał 2006	20943	8096	38,7	2177	790	36,3
Ogółem 2006	88725	34648	39,1	9047	3383	37,4
I kwartał 2007	20288	7648	37,7	2264	755	33,3
II kwartał 2007	24248	9594	39,6	3364	1368	40,7
III kwartał 2007	21784	7951	36,5	2627	883	33,6
IV kwartał 2007	19096	7580	39,7	2502	994	39,7
Ogółem 2007	85416	32773	38,4	10757	4000	37,2

**BEZROBOTNI 50+ NA PODLASKIM RYNKU PRACY
W LATACH 2005 - 2007**

Tab.21. Bezrobotni powyżej 50 roku życia wyłączeni z ewidencji w latach 2005 - 2007 (w okresie sprawozdawczym)

Wyszczególnienie		2005	2006	2007
w liczbach bezwzględnych				
Bezrobotni powyżej 50 roku życia wyłączeni z ewidencji „odpływ”:		7906	9047	10757
z t e g o z p r z y c z y n	podjęcia pracy ogółem	3009	3389	4000
	pracy niesubsydiowanej	2101	2499	2826
	pracy subsydiowanej	908	890	1174
	prac interwencyjnych	380	434	447
	robót publicznych	386	333	593
	dotacji na działalność gospodarczą	43	36	55
	refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	19	32	47
	inne	80	55	32
	rozpoczęcia szkolenia	180	226	386
	rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy	124	77	189
	rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	X	482	504
	niepotwierdzenia gotowości do pracy	3093	3106	3481
	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	473	455	507
	podjęcia nauki	0	0	0
	ukończenia 60/65 lat	74	100	144
nabycia praw emerytalnych lub rentowych	377	332	309	
nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	45	125	266	
w %				

**BEZROBOTNI 50+ NA PODLASKIM RYNKU PRACY
W LATACH 2005 - 2007**

Bezrobotni powyżej 50 roku życia wyłączeni z ewidencji „odpływ”:		100,0	100,0	100,0
z t e g o g o z p r z y c z y n	podjęcia pracy ogółem	38,1	37,4	37,2
	z			
	pracy niesubsydiowanej	26,6	26,3	26,3
	pracy subsydiowanej	11,5	10,9	10,9
	w tym w ramach :			
	prac interwencyjnych	4,2	4,8	4,2
	robót publicznych	5,5	3,7	5,5
	dotacji na działalność gospodarczą	0,5	0,4	0,5
	refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	0,4	0,4	0,4
	inne	0,3	0,6	0,3
	rozpoczęcia szkolenia	2,3	2,5	3,6
	rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy	1,6	0,9	1,8
rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	X	5,3	4,7	
niepotwierdzenia gotowości do pracy	39,1	34,3	32,4	
dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	6,0	5,0	4,7	
podjęcia nauki	0,0	0,0	0,0	
ukończenia 60/65 lat	0,9	1,1	1,3	
nabycia praw emerytalnych lub rentowych	4,8	3,7	2,9	
nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	0,6	1,4	2,5	

X – brak danych

Podjęcia pracy były w 2007r. podstawową przyczyną wyłączeń bezrobotnych powyżej 50 roku życia z ewidencji i stanowiły 37,2% ogółu osób 50+ wyłączonych z ewidencji (2005r. – 38,1%, 2006r. – 37,5%). Dotyczy to wszystkich form podejmowania pracy przez bezrobotnych, tj. pracy niesubsydiowanej (w tym pracy sezonowej) i pracy subsydiowanej (prac interwencyjnych, robót publicznych, rozpoczęcia własnej działalno-

BEZROBOTNI 50+ NA PODLASKIM RYNKU PRACY W LATACH 2005 - 2007

ści gospodarczej w ramach otrzymanej dotacji, zatrudnienia w ramach refundacji kosztów zatrudnienia osoby bezrobotnej).

W 2007r. pracę podjęło ogółem 4000 osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 991 osób, tj. o 32,9% więcej niż w 2005r.), z tego pracę niesubsydiowaną 2826 osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 725 osób, tj. o 34,5% więcej niż w 2005r.), a pracę subsydiowaną 1174 osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia (o 266 osób, tj. o 29,35 więcej niż w 2005r.). W ramach pracy subsydiowanej do prac interwencyjnych skierowano 447 osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 67 osób, tj. o 17,6% więcej niż w 2005r.), natomiast do robót publicznych skierowane zostały 593 osoby bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 207 osób, tj. o 53,6% więcej niż w 2005r.). Dotację na podjęcie działalności gospodarczej otrzymało 55 bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 12 osób, tj. o 27,9% więcej niż w 2005r.), a w ramach refundacji podmiotowi gospodarczemu kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla zatrudnionego bezrobotnego z ewidencji urzędów pracy wyłączono 47 osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 28 osób, tj. o 147,4% więcej niż w 2005r.).

Kolejną częstą przyczyną wyłączeń bezrobotnych powyżej 50 roku życia z ewidencji w 2007r. było niepotwierdzenie gotowości do pracy - 32,4% ogółu wyłączeń z ewidencji, w porównaniu z rokiem 2005r. odsetek ten spadł o 6,7 punktu proc.

**BEZROBOTNI 50+ NA PODLASKIM RYNKU PRACY
W LATACH 2005 - 2007**

Tab. 22. Bezrobotni powyżej 50 roku życia podejmujący pracę wg powiatowych urzędów pracy w latach 2005 - 2007 (w okresie sprawozdawczym)

Powiatowy Urząd Pracy	Podjęcia pracy ogółem			z tego pracy:								
				niesubsydiowanej			w tym sezonowej			subsydiowanej		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Augustów	195	204	201	151	161	133	102	86	74	44	43	68
Białystok	1023	1197	1423	757	954	1230	18	23	28	266	243	193
Bielsk Podl.	126	147	173	84	104	110	2	3	0	42	43	63
Grajewo	169	183	193	79	111	111	0	0	0	90	72	82
Hajnówka	116	168	180	74	95	106	0	0	0	42	73	74
Kolno	99	126	141	38	65	42	0	0	0	61	61	99
Łomża	361	365	454	268	270	260	47	50	12	93	95	194
Mońki	43	77	94	26	49	50	0	0	7	17	28	44
Sejny	131	99	167	43	46	62	31	38	47	88	53	105
Siemiatycze	73	81	85	53	66	61	0	0	0	20	15	24
Sokółka	153	181	225	103	127	149	22	45	29	50	54	76
Suwałki	360	399	443	304	331	325	23	28	24	56	68	118
Wysokie Maz.	82	73	100	56	50	82	4	0	0	26	23	18
Zambrów	78	89	121	65	70	105	0	0	0	13	19	16
Woj. podlaskie	3009	3389	4000	2101	2499	2826	249	273	221	908	890	1174

BEZROBOTNI 50+ NA PODLASKIM RYNKU PRACY W LATACH 2005 - 2007

W 2007r. najwięcej podjęć pracy przez bezrobotnych powyżej 50 roku życia odnotowano w PUP w Białymstoku (1423, tj. 35,6% ogółu podjęć pracy w województwie), w PUP w Łomży (454, tj. 11,4%) oraz w PUP w Suwałkach (443, tj. 11,1%).

Pracę subsydiowaną podjęło najwięcej osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia zarejestrowanych w PUP: w Łomży (194, tj. 16,5% ogółu bezrobotnych zatrudnionych w ramach prac subsydiowanych), w Białymstoku (193, tj. 16,4%) oraz w Suwałkach (118, tj. 10,1%).

Tab. 23. Bezrobotni powyżej 50 roku życia podejmujący pracę subsydiowaną wg powiatowych urzędów pracy w latach 2005 -2007 (w okresie sprawozdawczym)

Powiatowy Urząd Pracy	Osoby podejmujące pracę subsydiowaną w ramach:											
	prac interwencyjnych			robót publicznych			dotacji na działalność gospodarczą			refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Augustów	15	3	10	16	28	37	8	6	6	4	6	14
Białystok	31	49	47	141	135	116	18	5	5	6	10	5
Bielsk Podl.	21	16	20	20	26	37	0	0	3	0	1	1
Grajewo	79	64	73	5	0	5	5	4	2	1	3	2
Hajnówka	22	62	69	17	10	3	0	0	1	1	0	0
Kolno	17	36	19	42	22	77	2	1	1	0	2	2
Łomża	23	39	39	58	34	117	3	8	20	4	5	11
Mońki	15	17	18	2	11	24	0	0	1	0	0	1
Sejny	39	36	19	49	17	86	0	0	0	0	0	0
Siemiatycze	16	14	19	3	1	4	0	0	1	0	0	0
Sokółka	38	33	27	6	19	44	4	1	1	2	1	3
Suwałki	35	35	60	20	25	42	1	7	11	0	1	5
Wysokie Maz.	18	18	16	7	3	0	1	1	1	0	1	1
Zambrów	11	12	11	0	2	1	1	3	2	1	2	2
Woj. podlaskie	380	434	447	386	333	593	43	36	55	19	32	47

BEZROBOTNI 50+ NA PODLASKIM RYNKU PRACY W LATACH 2005 - 2007

W 2007r. prace interwencyjne podjęło 447 osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia, z czego najwięcej osób: w PUP w Grajewie (73 osoby), w PUP w Hajnówce (69 osób) oraz w PUP w Suwałkach (60 osób), najmniej w PUP w Augustowie (10 osób), w PUP w Zambrowie (11 osób), w PUP w Wysokiem Mazowieckiem (16 osób).

Roboty publiczne podjęły w 2007r. 593 osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia, z czego najwięcej osób w powiatach: łomżyńskim (117 osób), białostockim (116 osób) i sejneńskim (86 osób), natomiast najmniej w powiatach: wysoko mazowieckim (nikt nie podjął), zambrowskim (1 osoba) i hajnowskim (3 osoby).

Dotację na działalność gospodarczą otrzymało w 2007r. 55 osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia, z czego najwięcej osób w powiatach: łomżyńskim (20 osób), suwalskim (11 osób), augustowskim (6 osób).

W 2007r. pracę w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego podjęło 47 osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia, z czego najwięcej osób w powiatach: augustowskim (14 osób), łomżyńskim (11 osób) oraz białostockim i suwalskim (po 5 osób).

4.2 Przygotowanie zawodowe w miejscu pracy, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy.

**BEZROBOTNI 50+ NA PODLASKIM RYNKU PRACY
W LATACH 2005 - 2007**

Tab. 24. Bezrobotni powyżej 50 roku życia rozpoczynający szkolenie, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy i pracę społecznie użyteczną wg powiatowych urzędów pracy w latach 2005 -2007 (w okresie sprawozdawczym)

Powiatowy Urząd Pracy	Osoby rozpoczynające:								
	szkolenie			przygotowanie zawo- dowe w miejscu pracy			prace społecznie użyteczną		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Augustów	14	9	22	9	9	26	X	36	38
Białystok	90	139	145	0	3	3	X	88	180
Bielsk Podl.	14	7	16	0	0	5	X	6	8
Grajewo	6	5	10	0	2	22	X	35	47
Hajnówka	0	4	23	18	20	40	X	54	63
Kolno	2	0	6	6	4	20	X	68	17
Łomża	7	7	27	56	1	3	X	136	100
Mońki	7	4	1	2	1	0	X	8	4
Sejny	3	6	22	8	20	13	X	0	0
Siemiatycze	7	6	6	0	3	9	X	1	4
Sokółka	7	20	10	9	7	18	X	27	17
Suwałki	17	16	32	5	1	9	X	22	24
Wysokie Maz.	3	1	26	2	1	8	X	1	2
Zambrów	3	2	40	9	5	13	X	0	0
Woj. podla- skie	180	226	386	124	77	189	X	482	504

X – brak danych

W 2007r. 386 osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia rozpoczęło szkolenie, z czego najwięcej: w PUP w Białymstoku (145 osób), w PUP w Zambrówie (40 osób) oraz w PUP w Suwałkach (32 osoby). Pracę społecznie użyteczną rozpoczęły 504 osoby, z czego najwięcej: w PUP w Białymstoku (180 osób), w PUP w Łomży (100 osoby) oraz w PUP w Hajnówce (63 osoby), natomiast przygotowanie zawodowe w miejscu pracy rozpoczęło 189 osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia

BEZROBOTNI 50+ NA PODLASKIM RYNKU PRACY W LATACH 2005 - 2007

najwięcej zaś: w PUP w Hajnówce (40 osób), w PUP w Augustowie (26 osób) oraz w PUP w Grajewie (22 osoby).

4.3. Bezrobotni powyżej 50 roku życia korzystający z poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej i uczestniczący w zajęciach z zakresu aktywnego poszukiwania pracy.

W ramach poradnictwa zawodowego w woj. podlaskim w 2007r. udzielono porad indywidualnych dla 910 osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia. W poradach grupowych uczestniczyło 278 osób, natomiast badaniami testowymi objęto 20 osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia. W zajęciach aktywizacyjnych realizowanych w ramach pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy uczestniczyło 53 bezrobotnych powyżej 50 roku życia, z czego najwięcej osób posiadało wykształcenie gimnazjalne i poniżej (18 osób), posiadało staż pracy powyżej 20 lat (31 osób) oraz pozostawało bez pracy przez okres dłuższy niż 12 miesięcy (45 osób).

**BEZROBOTNI 50+ NA PODLASKIM RYNKU PRACY
W LATACH 2005 - 2007**

Tab.34. Bezrobotni powyżej 50 roku życia korzystający z usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej w latach 2005 - 2007 (w okresie sprawozdawczym)

Wyszczególnienie		Poradnictwo zawodowe							Informacja zawodowa						
		Poradnictwo indywidualne			Poradnictwo grupowe				liczba osób objętych badaniami testowymi	liczba wizyt osób indywidualnych		zorganizowane grupy			
		liczba wizyt w ramach porady przeprowadzonej w formie indywidualnej	liczba osób, które skorzystały z porady w formie indywidualnej		liczba grup	liczba osób, które skorzystały z porady w formie grupowej		liczba grup				liczba osób uczestniczących w spotkaniach grupowych			
			razem	kobiety		razem	kobiety			razem	kobiety				
Ogółem	2005	16120	12179	6984	660	6350	3985	2089	15086	7585	437	6105	3622		
	2006	16217	12266	7003	551	5142	3009	786	10823	5746	451	5528	3147		
	2007	13893	11114	6052	401	3501	2343	311	11700	6429	452	5636	3066		
Bezrobotni powyżej 50 roku życia	2005	1081	808	322	X	257	122	186	X	X	X	233	105		
	2006	1124	781	375	X	276	178	25	X	X	X	305	137		
	2007	1195	910	398	X	278	208	20	X	X	X	465	207		

X – brak danych

**BEZROBOTNI 50+ NA PODLASKIM RYNKU PRACY
W LATACH 2005 - 2007**

Tab.35. Struktura uczestników zajęć aktywizacyjnych realizowanych w ramach pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy w latach 2005 - 2007 (w okresie sprawozdawczym)

Wyszczególnienie		Ogółem			Bezrobotni powyżej 50 roku życia			% do ogółu uczestników zajęć aktywizacyjnych		
		2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Ogółem		1252	1701	1542	135	69	53	10,8	4,1	3,4
Wykształcenie	wyższe	141	245	210	13	6	2	9,2	2,4	1,0
	policealne i średnie zawodowe	944	578	471	55	20	12	5,8	3,5	2,5
	średnie ogólnokształcące	237	357	342	18	9	5	7,6	2,5	1,5
	zasadnicze zawodowe	267	308	278	27	11	16	10,1	3,6	5,8
	gimnazjalne i poniżej	108	213	241	22	23	18	20,4	10,8	7,5
Staż pracy ogółem	do 1 roku	124	212	211	0	1	1	0,0	0,5	0,5
	1-5	204	280	293	7	1	3	3,4	0,4	1,0
	5-10	87	178	149	9	5	1	10,3	2,8	0,7
	10-20	146	140	120	46	15	13	31,5	10,7	10,8
	20 lat i więcej	126	85	52	73	42	31	57,9	49,4	59,6
	bez stażu	565	806	717	0	5	4	0,0	0,6	0,6
Czas pozostawania bez pracy	do 6 miesięcy	570	582	556	6	10	4	1,1	1,7	0,7
	6-12	132	249	138	29	5	4	22,0	2,0	2,9
	powyżej 12	550	870	848	100	54	45	18,2	6,2	5,3

4.4 Efektywność działań podejmowanych w celu aktywizacji zawodowej osób w wieku powyżej 50 roku życia.

Ocenie skuteczności instrumentów rynku pracy, czyli na ile poszczególne programy rynku pracy przyczyniają się do poprawy sytuacji osób bezrobotnych lub poszukujących pracy, tj. powodują podjęcie zatrudnienia, służy badanie efektywności zatrudnieniowej tych programów. Efektywność zatrudnieniowa określa, jaki procent osób kończących udział w danej formie wsparcia, podjął pracę w trakcie lub po zakończeniu uczestnictwa. Uznaje się, że osoba podjęła pracę, jeżeli w trakcie trwania lub w okresie do 3 miesięcy od czasu zakończenia udziału w programie wyrejestrowała się z ewidencji powiatowego urzędu pracy (np. w przypadku szkoleń) lub, jeżeli w okresie do 3 miesięcy od czasu zakończenia udziału w programie nie zarejestrowała się ponownie w powiatowym urzędzie pracy (np. w przypadku prac interwencyjnych).

Tab.26. Bezrobotni powyżej 50 roku życia uczestniczący w programie przygotowania zawodowego w miejscu pracy w latach 2005 - 2007 (w okresie sprawozdawczym)

Wyszczególnienie		Osoby, które w okresie sprawozdawczym			Efektywność w %	
		rozpoczęły program	ukończyły program	podjęły pracę w trakcie lub po ukończeniu programu		
osoby uczestniczące w programie przygotowania zawodowego w miejscu pracy	ogółem	2005	1285	946	342	36,2
		2006	1188	971	456	47,0
		2007	1535	1393	682	49,0
	bezrobotni powyżej 50 roku życia	2005	124	110	63	57,3
		2006	77	48	14	29,2
		2007	189	148	61	41,2

BEZROBOTNI 50+ NA PODLASKIM RYNKU PRACY W LATACH 2005 - 2007

W 2007r. 189 osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia rozpoczęło program przygotowania zawodowego w miejscu pracy i stanowili oni 12,3% ogółu bezrobotnych rozpoczynających program (w 2005r. – 9,6%, w 2006r. – 6,4%), 148 osób ukończyło program, a 61 osób podjęło pracę w trakcie lub po ukończeniu programu. Efektywność programu przygotowania zawodowego w miejscu pracy, w 2007r. wśród bezrobotnych powyżej 50 roku życia wynosiła 41,2% (2005r. – 57,3%, 2006r. – 29,2%) i była niższa niż analogiczny wskaźnik liczony dla ogółu bezrobotnych o 7,8 punktu proc.

Tab.27. Bezrobotni powyżej 50 roku życia uczestniczący w programie prac interwencyjnych w latach 2005 - 2007 (w okresie sprawozdawczym)

Wyszczególnienie			Osoby, które w okresie sprawozdawczym			Efektywność w %
			rozpoczęły program	ukończyły program	podjęły pracę w trakcie lub po ukończeniu programu	
osoby uczestniczące w programie prac interwencyjnych	ogółem	2005	2404	2144	1261	58,8
		2006	2651	2301	1735	75,4
		2007	2334	2349	1820	77,5
	bezrobotni powyżej 50 roku życia	2005	380	280	121	43,2
		2006	419	374	227	60,7
		2007	447	509	340	66,8

W 2007r. 189 osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia rozpoczęło program prac interwencyjnych i stanowili oni 19,2% ogółu bezrobotnych rozpoczynających program (w 2005r. – 15,8%, w 2006r. – 15,8%), 509 osób ukończyło program, a 340 osób podjęło pracę w trakcie lub po ukończeniu programu. Efektywność prac interwencyjnych, w

BEZROBOTNI 50+ NA PODLASKIM RYNKU PRACY W LATACH 2005 - 2007

2007r. wśród bezrobotnych powyżej 50 roku życia wynosiła 66,8% (2005r. – 60,7%, 2006r. – 43,2%) i była niższa niż analogiczny wskaźnik liczony dla ogółu bezrobotnych o 10,7 punktu proc.

Tab.28. Bezrobotni powyżej 50 roku życia uczestniczący w programie robót publicznych w latach 2005 - 2007 (w okresie sprawozdawczym)

Wyszczególnienie			Osoby, które w okresie sprawozdawczym			Efektywność w %
			rozpoczęły program	ukończyły program	podjęły pracę w trakcie lub po ukończeniu programu	
osoby uczestniczące w programie robót publicznych	ogółem	2005	1716	1647	395	24,0
		2006	947	1129	539	47,7
		2007	1358	1182	626	53,0
	bezrobotni powyżej 50 roku życia	2005	386	370	50	13,5
		2006	347	351	163	46,4
		2007	593	527	288	54,6

W 2007r. 593 osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia rozpoczęły program robót publicznych i stanowili oni 43,7% ogółu bezrobotnych rozpoczynających program (w 2005r. – 22,5%, w 2006r. – 36,6%), 527 osób ukończyło program, a 288 osób podjęło pracę w trakcie lub po ukończeniu programu. Efektywność robót publicznych, w 2007r. wśród bezrobotnych powyżej 50 roku życia wynosiła 54,6% (2005r. – 13,5%, 2006r. – 46,4%) i była wyższa niż analogiczny wskaźnik liczony dla ogółu bezrobotnych o 1,6 punktu proc.

**BEZROBOTNI 50+ NA PODLASKIM RYNKU PRACY
W LATACH 2005 - 2007**

Tab.29. Bezrobotni powyżej 50 roku życia uczestniczący w programie prac społecznie użytecznych w latach 2005 - 2007 (w okresie sprawozdawczym)

Wyszczególnienie			Osoby, które w okresie sprawozdawczym			Efektywność w %
			rozpoczęły program	ukończyły program	podjęły pracę w trakcie lub po ukończeniu programu	
osoby uczestniczące w programie prac społecznie użytecznych	ogółem	2005	X	X	X	X
		2006	1633	1563	554	35,4
		2007	1645	1614	597	37,0
	bezrobotni powyżej 50 roku życia	2005	X	X	X	X
		2006	456	444	162	36,5
		2007	504	491	167	34,0

X – brak danych

W 2007r. 504 osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia rozpoczęły program prac społecznie użytecznych i stanowiły one 30,6% ogółu bezrobotnych rozpoczynających program (w 2006r. – 27,9%), 527 osób ukończyło program, a 167 osób podjęło pracę w trakcie lub po ukończeniu programu. Efektywność prac społecznie użytecznych, w 2007r. wśród bezrobotnych powyżej 50 roku życia wynosiła 34,0% (w 2006r. – 36,5%) i była niższa niż analogiczny wskaźnik liczony dla ogółu bezrobotnych o 3,0 punktu proc.

**BEZROBOTNI 50+ NA PODLASKIM RYNKU PRACY
W LATACH 2005 - 2007**

Tab.30. Bezrobotni powyżej 50 roku życia korzystający z usług poradnictwa zawodowego w latach 2005 - 2007 (w okresie sprawozdawczym)

Wyszczególnienie			Osoby, które w okresie sprawozdawczym		Efektywność w %
			skorzystały z usług poradnictwa	podjęły pracę po skorzystaniu z usług poradnictwa	
osoby korzystające z usług poradnictwa zawodowego	ogółem	2005	18149	2349	12,9
		2006	11702	3230	27,6
		2007	10870	3700	34,0
	bezrobotni powyżej 50 roku życia	2005	1052	176	16,7
		2006	781	160	20,5
		2007	910	314	34,5

W 2007r. 910 osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia skorzystało z usług poradnictwa zawodowego i stanowiły one 8,4% ogółu bezrobotnych korzystających z usług poradnictwa (w 2005r. – 5,8%, w 2006r. – 6,7%), 314 osób podjęło pracę po skorzystaniu z usług poradnictwa. Efektywność poradnictwa zawodowego w 2007r. wśród bezrobotnych powyżej 50 roku życia wynosiła 34,5% (w 2005r. – 16,7%, w 2006r. – 20,5%) i była wyższa niż analogiczny wskaźnik liczony dla ogółu bezrobotnych o 0,5 punktu proc.

Tab.31. Bezrobotni powyżej 50 roku życia uczestniczący w programie szkoleń w klubach pracy z zakresu aktywnego poszukiwania pracy w latach 2005 - 2007 (w okresie sprawozdawczym)

Wyszczególnienie			Osoby, które w okresie sprawozdawczym			Efektywność w %
			rozpoczęły program	ukończyły program	podjęły pracę w trakcie lub po ukończeniu programu	
osoby uczestniczące w programie szkoleń w klubach pracy z zakresu aktywnego poszukiwania pracy	ogółem	2005	180	155	21	13,5
		2006	113	112	37	33,0
		2007	113	112	67	59,8
	bezrobotni powyżej 50 roku życia	2005	4	4	0	0,0
		2006	3	3	1	33,3
		2007	3	3	2	66,7

BEZROBOTNI 50+ NA PODLASKIM RYNKU PRACY W LATACH 2005 - 2007

W 2007r. 3 osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia uczestniczyły w programie szkoleń w klubach pracy z zakresu aktywnego poszukiwania pracy i stanowiły one 2,7% ogółu bezrobotnych korzystających z usług poradnictwa (w 2005r. – 2,2%, w 2006r. – 2,7%), 3 osoby ukończyły program, a 2 osoby podjęły pracę. Efektywność szkoleń w klubach pracy z zakresu aktywnego poszukiwania pracy, w 2007r. wśród bezrobotnych powyżej 50 roku życia wynosiła 66,7% (w 2005r. – 0%, w 2006r. – 33,3%) i była wyższa niż analogiczny wskaźnik liczony dla ogółu bezrobotnych o 6,9 punktu proc.

Tab.32. Bezrobotni powyżej 50 roku życia uczestniczący w zajęciach aktywizujących w latach 2005 - 2007 (w okresie sprawozdawczym)

Wyszczególnienie			Osoby, które w okresie sprawozdawczym		Efektywność w %
			uczestniczyły w zajęciach aktywizujących	podjęły pracę w trakcie lub po zakończeniu zajęć aktywizujących	
osoby uczestniczące w zajęciach aktywizujących	ogółem	2005	1252	178	14,2
		2006	1701	457	26,9
		2007	1542	562	36,4
	bezrobotni powyżej 50 roku życia	2005	135	8	5,9
		2006	69	19	27,5
		2007	53	23	43,4

W 2007r. 53 osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia uczestniczyły w zajęciach aktywizujących i stanowiły one 3,4% ogółu bezrobotnych korzystających z programu (w 2005r. – 10,8%, w 2006r. – 4,1%), 23 osoby podjęły pracę po zakończeniu zajęć aktywizujących. Efektywność zajęć aktywizujących w 2007r. wśród bezrobotnych powyżej 50 roku życia wynosiła 43,4% (w 2005r. – 5,9%, w 2006r. – 27,5%) i była wyższa niż analogiczny wskaźnik liczony dla ogółu bezrobotnych o 7,1 punktu proc.

**BEZROBOTNI 50+ NA PODLASKIM RYNKU PRACY
W LATACH 2005 - 2007**

Tab.25. Bezrobotni powyżej 50 roku życia uczestniczące w szkoleniach w latach 2005 - 2007 (w okresie sprawozdawczym)

Wyszczególnienie			Osoby, które w okresie sprawozdawczym			Efektywność w %
			rozpoczęły szkolenie	ukończyły szkolenie	podjęły pracę w trakcie lub po ukończeniu szkolenia	
osoby uczestniczące w szkoleniach	ogółem	2005	3449	3284	2296	69,9
		2006	3841	3681	1806	49,1
		2007	4145	3869	1942	50,2
	bezrobotni powyżej 50 roku życia	2005	180	187	68	36,4
		2006	230	219	85	38,8
		2007	386	388	143	36,9

W 2007r. 386 osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia rozpoczęło szkolenie i stanowili oni 9,3% ogółu bezrobotnych rozpoczynających szkolenie (w 2005r.– 5,2%, w 2006r. – 5,9%), 388 osób ukończyło szkolenie, a 143 osoby podjęły pracę w trakcie lub po ukończeniu szkolenia. Efektywność szkoleń, czyli procent osób, które uzyskały zatrudnienie po zakończeniu uczestnictwa w programie w okresie 3 miesięcy bądź z innych powodów nie wróciły do rejestrów urzędów pracy, w 2007r. wśród bezrobotnych powyżej 50 roku życia wynosiła 36,9% (2005r. – 36,4%, 2006r. – 38,8%) i była niższa niż analogiczny wskaźnik liczony dla ogółu bezrobotnych o 13,3 punktu proc.

**BEZROBOTNI 50+ NA PODLASKIM RYNKU PRACY
W LATACH 2005 - 2007**

Tab.33. Długość trwania programu przygotowania zawodowego w miejscu pracy w latach 2005 - 2007 (w okresie sprawozdawczym)

Wyszczególnienie			Osoby, które w okresie sprawozdawczym ukończyły program trwający					
			do 3 miesięcy		powyżej 3 do 6 miesięcy		powyżej 6 do 12 miesięcy	
			razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety
osoby uczestniczące w programie przygotowania zawodowego w miejscu pracy	ogółem	2005	109	71	837	490	X	X
		2006	75	49	896	597	X	X
		2007	182	138	1211	846	X	X
	bezrobotni powyżej 50 roku życia	2005	3	0	107	40	X	X
		2006	4	2	44	10	X	X
		2007	24	19	124	66	X	X

X – brak danych

Większość bezrobotnych powyżej 50 roku życia uczestniczących w programie przygotowania zawodowego w miejscu pracy ukończyła program trwający powyżej 3 do 6 miesięcy (2005r. – 97,3%, 2006r. – 91,7%, 2007r. – 83,8%).

W 2007r. największą efektywność wśród bezrobotnych powyżej 50 roku życia, czyli procent osób, które uzyskały zatrudnienie po zakończeniu uczestnictwa w programie w okresie 3 miesięcy bądź z innych powodów nie wróciły do rejestrów urzędów pracy, osiągnęły następujące programy aktywnego przeciwdziałania bezrobociu:

- prace interwencyjne (66,8% uczestników),
- szkolenie w klubie pracy w zakresie aktywnego poszukiwania pracy (66,7% uczestników),
- roboty publiczne (54,67% uczestników),
- zajęcia aktywizujące (53,0% uczestników),
- przygotowanie zawodowe w miejscu pracy (41,2% uczestników),
- szkolenia (36,9% uczestników).

5. PODSUMOWANIE

W ostatnich latach obserwowaliśmy systematyczny spadek liczby bezrobotnych w woj. podlaskich, zjawisko to dotyczy również bezrobotnych powyżej 50 roku życia. Spadkowi liczby bezrobotnych powyżej 50 roku życia w ostatnich latach towarzyszył jednak wzrost procentowego udziału tej grupy w ogóle bezrobotnych, w końcu 2007r. stanowili ponad jedną piątą bezrobotnych (22,3%). Najwięcej bezrobotnych powyżej 50 roku życia zarejestrowanych jest na terenie powiatów posiadających duże aglomeracje miejskie: białostockim, łomżyńskim i suwalskim.

Bezrobotni powyżej 50 roku życia charakteryzują się dużym doświadczeniem zawodowym, aż 40,9% posiadało staż pracy powyżej 20 lat, niestety reprezentują w większości niższe poziomy wykształcenia. W końcu 2007r. aż 71,9% posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe i poniżej. Większość bezrobotnych z omawianej kategorii jest długotrwale bezrobotna - 57,2%.

Większość zarejestrowanych bezrobotnych powyżej 50 roku życia to mężczyźni w 2007r. stanowili oni 61,4% ogółu. Mniejszy udział kobiet w tej kategorii bezrobotnych jest zapewne spowodowany wcześniejszym wiekiem emerytalnym kobiet. Bezrobotne kobiety powyżej 50 roku życia są lepiej wykształcone niż mężczyźni, bowiem w końcu 2007r. 38,6% bezrobotnych kobiet posiadało wykształcenie średnie i wyższe, podczas gdy odsetek mężczyzn w omawianej kategorii o tym poziomie wykształcenia wynosił 21,7%. Najwięcej bezrobotnych kobiet powyżej 50 roku życia, podobnie jak ogółu bezrobotnych 50 + zarejestrowanych jest na terenie 3 powiatów: białostockiego, łomżyńskiego i suwalskiego.

Rejestrowane bezrobocie osób powyżej 50 roku życia zamieszkających na wsi jest niższe niż wśród starszych bezrobotnych zamieszka-

BEZROBOTNI 50+ NA PODLASKIM RYNKU PRACY W LATACH 2005 - 2007

łych w miastach. Bezrobotni powyżej 50 roku życia zamieszkali na wsi posiadają mniejszy staż pracy, mają niższe wykształcenie i dłużej pozostają bez pracy w porównaniu do starszych bezrobotnych zamieszkałych w miastach.

W okresie od 2005 do 2007 roku obserwowaliśmy duży napływ osób powyżej 50 roku życia do bezrobocia. Do powiatowych urzędów pracy w 2007r. zgłosiło się 9906 nowo rejestrujących się bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 8,8% więcej niż w roku 2006 i 10,9% więcej niż w 2005r.). Jednocześnie wzrastała również liczba osób powyżej 50 roku życia wyłączonych z ewidencji, tak że w 2007r. nastąpił już spadek poziomu bezrobocia w omawianej kategorii bezrobotnych. Wskaźnik płynności rynku pracy dla bezrobotnych powyżej 50 roku życia, rozumiany jako stosunek liczby osób podejmujących pracę w 2007r. do liczby osób nowo zarejestrowanych w tym czasie, wyniósł 40,4%, był więc niższy od analogicznego wskaźnika dla całej zbiorowości bezrobotnych o 4,8 punktu proc.

Efektywność programów aktywnego przeciwdziałania bezrobociu jest w przypadku większości form mniejsza niż wśród ogółu bezrobotnych. Wyższą niż wśród ogółu bezrobotnych efektywność uzyskały: szkolenia w klubie pracy w zakresie aktywnego poszukiwania pracy, zajęcia aktywizujące oraz usługi poradnictwa zawodowego.

Bezrobotni powyżej 50 roku życia są mało aktywni w poszukiwaniu pracy. W 2007r. z poradnictwa i informacji zawodowej w formie indywidualnej skorzystało 910 osób, co stanowiło 8,2% ogółu osób korzystających z tej usługi. W zajęciach aktywizacyjnych realizowanych w ramach pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy uczestniczyły zaledwie 53 osoby powyżej 50 roku życia – 3,4% ogółu uczestników zając.

BEZROBOTNI 50+ NA PODLASKIM RYNKU PRACY W LATACH 2005 - 2007

Podstawową przyczyną wyłączeń bezrobotnych powyżej 50 roku życia z ewidencji w 2007r. były podjęcia pracy, stanowiły one 37,2% ogółu wyłączeń z ewidencji osób powyżej 50 roku życia. Odsetek ten nieznacznie spadł w porównaniu z poprzednimi latami (2005r. – 38,1%, 2006r. – 37,5%). W 2007r. w porównaniu do 2005r. spadł również odsetek wyłączeń z ewidencji z powodu niepotwierdzenia gotowości do pracy o 6,7 punktu proc.

Najwięcej podjęć pracy bezrobotnych powyżej 50 roku życia także pracy subsydiowanej było na terenie powiatów posiadających duże aglomeracje miejskie: białostockim, łomżyńskim i suwalskim.

Sytuacja osób powyżej 50 roku życia na rynku pracy jest trudna, do jej poprawy może przyczynić się kształtowanie aktywnych postaw w poszukiwaniu pracy, wspieranie mobilności i podnoszenia kwalifikacji zawodowych osób starszych.